GAZETA KRAKOWSKA

Nro 34.

Z KRAKOWA DNIA 27. KWIETNIA 1814 Roku WE SRODĘ.

Z Wiednia d. 18 Kwietnia.

Podług nadeszłego doniesienia od woyska we Włoszech zaszła znowu d. 1 Kwietnia potyczka na ieziorze Garda. Nieprzyiacielska flotylla przybyła d. 1 rano pod Sermione i zarzuciła tam kotwice. O godzinie 1 po południu podniosła one i popłynęła z przodu przeciw stoiącey o 2 mile morskie pod Lacise C. K. flotylli. Dowodzący nią C. K. Kapitan Accurty, który przygotowany iuż był do odporu, poczynił zaraz swoie rozporządzenia i rozpoczęło się żywe z dział strzelanie. Po dosyć długim ogniu, który zatopił nieprzyiacielowi dwa statki, cofnął się tenże pod Sermione, nie mogąc nic zrobić przeciw mądrem rozporządzeniom naszey flotylli. Kapitan Accurty chwali dobre sprawienie się iego artyleryi i reszty ludu.

Ciąg dalszy treści Konstytucyi nowey Hiszpańskiey.

Król wstępuiąc na tron wykona następną przysięgę:

" Ja N. z Bożey łaski i przez Konstytucyą Monarchii Hiszpańskiey Król Hiszpanii, przysięgam przed Bogiem i na świętą Ewanieliią: że Rzymsko-Katolicko-Apostolską religiią bronić i utrzymywać pragnę, nie dopuszczaiąc żadney inney w Królestwie moiem; że polityczną Konstytucyą i prawa Monarchii utrzymywać, i aby utrzymanemi były, czuwać nad tem będę; i że w każdey moiey czynności nie będę miał innego zamiaru, iak dobro i pomyślność Monarchii; że nie ustąpię i nie sprzedam żadney części królestwa, ani na rozdzielenie oney nie zezwolę; że nie będę nigdy wymagał żadnych danin ani w pieniądzach, ani w owocach, ani w innych przedmiotach, skoro takowey daniny nie uchwaliły Stany; że nie przywłaszczę sobie ni czyiey własności, a nadewszystko, że osobistą wolność każdego szanować będę. Gdybym w części lub całkiem miał działać przeciw tey przysiędze, w ten czas wszystko, co iest iey przeciwnem, ma bydź czczem i nic nieznaczącem, a mnie posłuszeństwo odmowionem. Tak mi Boże dopomoż, a gdy przeciwnie działać będę, uczyń mnie za to odpowiedzialnym.„

Co się tycze następstwa tronu i familii Królewskiey, paragraf 79 tak opiewa: " Królem Hiszpańskim iest Don Ferdynand VII. z Burbonow, który teraz panuie.„ Król iest letni, maiąc 18 lat skończonych. nim doydzie do tego wieku, rządzi ustanowiona przez Stany Rejencya. Pierwe

rodny syn Króla iest następcą tronu. Nazwany będzie Xięciem Asturyi; inni zaś synowie Królewscy zowią się Infantami. Zgromadzenie Stanow, naypierwsze odbywaiące się po urodzeniu Xcia Asturyi, uzna go uroczyście. Stany wyznaczą corocznie summy potrzebne dla Króla i utrzymywania domu Królewskiego.

Do prowadzenia interessow mianowanych będzie siedmiu Ministrow, czyli tak nazwanych expedycyynych Sekretarzow Stanu, którym powierzone będzie naywyższe kierowanie interessami władzy wykonawczey. Wszystkie rozkazy Królewskie przez iednego z nich podpisane bydź muszą; bez ich podpisu żadna władza nie powinna bydź posłuszną. Ci Sekretarze Stanu za wszystkie przez nich podpisane rozkazy odpowiedzialni są Stanom, gdy one konstytucyą lub prawa nadwerężaią, a przytem nie może im służyć za wymowkę, że Król tak rozkazał. Wydatki Sekretarza Stanu, co do iego wydziału, przez Stany oznaczone będą.

Król ma mieć przy boku swoim Radę Stanu, składaiącą się z 40 członkow. Między temi maią bydź 4, ale nie więcey, stanu duchownego doznaney zasługi, a między temi dway Biskupi, oraz 4, ale nie więcey, znakomitych Grandow Hiszpańskich. Wszystkie inne członki maią bydź osoby znakomite z umieiętności, cnot i zasług. Przynaymniey 12 ich pochodzić musi z kraiow Amerykańskich. Stany podaią 120 osob, z których Król 40 Radcow Stanu obiera. Rada Stanu iest iedynym poradnikiem Króla. Król przepisuie iey prawidła, których potwierdzenie Stany sobie zachowuią. Stany wyznaczaią pensyą dla Radcow Stanu. Zaden Radca nie może bydź złożony z urzędu, dopoki przyczyna oddalenia iego przed naywyższym trybunałem nie będzie usprawiedliwiona.

Tytuł V. O sądownictwie. Prawo wymierzania sprawiedliwości w sprawach cywilnych i kryminalnych, stosownie do ustaw kraiowych, przynależy wyłącznie władzom sądowym. Ani Stany, ani Król w żadnym przypadku nie mogą sprawować urzędu sędziowskiego, ani spraw toczących się przed siebie powoływać, ani nakazywać przywołania na nowo sprawy iuż odsądzoney. Porządku sądowego w żadnym przypadku odstąpić nie można. Zaden Hiszpan nie może bydź sądzony od innego sądu, iak od swoiey prawney władzy. Na wszelkie sprawy, tak potoczne, iako cywilne i kryminalne dla wszystkich klass Hiszpanow ma bydź iedna i ta sama władza sądowa. Duchowni tylko i woyskowi maią mieć właściwe sądy. Sędziowie ustanowieni są dożywotnie; wyrokiem tylko sądowym mogą bydź złożeni z urzędu; za wszelkie wykroczenia przeciw porządkowi sądowemu są oni osobiście odpowiedzialnemi. Przekupstwo i oszukaństwo Sędziego pociągaią za sobą publiczne oskarżenie. Wszystkie wyroki wydawane będą w imieniu Króla. Będzie iednostayna księga praw dla całey Hiszpanii. Wszystkie sądy podległe są naywyższey władzy sądowniczey, &c. &c.

(Dalszy ciąg potem.)

Z Paryża d. 9 Kwietnia.

Rząd tymczasowy maiący zlecenie ułożyć proiekt nowey konstytucyi, wezwał do tego osoby naybiegleysze w prawodawstwie Francuzkiem. Jak tylko ugodzono się na zasady tey konstytucyi, podał ią

zaraz Xże Benewentu Senatowi, który d. 5 na ten koniec zwołał. Po pierwszem oney przeczytaniu, wyznaczył Senat kommissyą, składaiącą się z P.P. Vimar, Garat, Lanjuinais, Fabre, Cornet, Gregoire i Abriel, do roztrząśnienia tey konstytucyi. Kommissya rozważyła dokładnie każdy iey artykuł, poczem d. 6 zgromadził się znowu Senat. Na tem posiedzeniu, na którym Xże Arcypodskarbi był obecny, a Xże Benewentu prezydował, czynione ieszcze były rozne uwagi, które okazały na nowo ducha słuszności i zgody, iakie w tem zgromadzeniu panuią, i Senat przyiął potem iednomyślnością składaiący się z dwudziestu dziewięciu artykułow akt konstytucyi Francuzkiey.

Akt konstytucyi.

Senat naradziwszy się nad podanym mu przez tymczasowy rząd, na mocy iego wyroku pod d. 4 b. m. proiekt konstytucyi, i powziąwszy o nim zdanie wyznaczoney w tym celu z siedmiu członkow kommissyi, uchwalił następuiące artykuły:

Art. I. Rząd Francuzki iest monarchiczny i dziedziczny w męzkiey linii i porządku pierworodzeństwa.

— II. Lud Francuzki powołuie z wolnego natchnienia na tron Ludwika Stanisława Xawerego Xcia Francuzkiego, brata ostatniego Króla, a po nim inne członki Domu Bourbonow, podług dawnego do tronu porządku.

— III. Dawna szlachta przybierze znowu swoie tytuły. Nowa zatrzyma swoie dziedzicznie. Legiia honorowa utrzymana iest z wszystkiemi swoiemi prerogatywami. Król oznacy iey ozdoby.

— IV. Władza wykonawcza iest przy Królu.

— V. Król, Senat i ciało prawodawcze maią rowny udział do stanowienia ustaw. Proiekta do ustaw mogą bydź zarowno senatowi i ciału prawodawczemu podawane; tyczące się zaś podatkow, mogą tylko bydź ciału prawodawczemu podawane.

Król może iedno lub drugie z tych ciał wezwać do naradzenia się nad przedmiotami, które zapotrzebne uzna.

Sankcya Królewska iest koniecznie potrzebna do uzupełnienia ustawy.

— VI. Liczba Senatorow nie może bydź mnieysza nad 150, a większa nad 200. Godności swey nigdy nie tracą, i iest dziedziczna w męzkiey linii w porządku pierworodzeństwa. Mianowani są przez Króla.

Teraźnieysi Senatorowie, wyiąwszy tych, którzy zrzecz się będą musieli obywatelstwa Francuzkiego, są utrzymanemi, i wchodzą w powyższą liczbę. Teraźnieysze uposażenie Senatu i Senatorow należy do nich. Dochody ich będą zarowno pomiędzy nich dzielone i przechodzą do ich następcow. Gdy Senator umrze bez męzkiego następcy w prostey linii, część iego spada na skarb publiczny. Mianowani w przyszłości Senatorowie nie należą do tego uposażenia.

— VII. Xiążęta krwi Królewskiey są urodzonemi członkami Senatu. Dla odbywania obowiązku Senatora, potrzeba mieć lata zupełne.

— VIII. Senat oznacza przypadki, w których naradzenie będzie publiczne lub tayne.

— IX. Każdy departament wybiera taką liczbę deputowanych do ciała prawodawczego, iaką dotąd wybierał. Depu-

towani, którzy pod czas ostatniego zawieszenia w ciele prawodawczem zasiadali, pozostaną w niem aż do ich odnowienia. Wszyscy pobierać będą swoią płacę. Na przyszłość wybieranemi będą bezpośrednie przez obiorcze kollegiia iak dotąd, z zastrzeżeniem odmiany w formalności, iaka przez ustawę oznaczoną bydźby mogła. Czas urzędowania deputowanych w ciale prawodawczem oznacza się na lat pięć. Nowe obiory nastąpią na posiedzenie roku 1816.

— X. Ciało prawodawcze zgromadza się na mocy własnego prawa każdego roku d. 1 Października. Król może go nadzwyczaynie zwołać, odroczyć, a nawet rozwiązać. W ostatnim przypadku musi iednak bydź naypoźniey we 3 miesiące nowe przez obiorcze kollegiia wybrane.

— XI. Ciało prawodawcze ma prawo naradzać się. Posiedzenia iego są publiczne, wyiąwszy przypadek, w którym uzna potrzebę zamienić się w wydział ogólny.

— XII. Senat, ciało prawodawcze, obiorcze i powiatowe zgromadzenia wybieraią z grona swoiego prezyduiących.

— XIII. Zaden członek senatu lub ciała prawodawczego nie może bez poprzedniczego zezwolenia ciała, do którego należy, bydź aresztowanym. Wyrok względem oskarżonego członka Senatu lub ciała prawodawczego należy wyłącznie do Senatu.

— XIV. Ministrowie mogą bydź czonkami Senatu, rownie iak ciała prawodawczego.

— XV. Rowny podział podatkow kładzie się za ogólną zasadę. Zaden podatek nie może bydź rozpisany lub wybierany, ieżeli nie był przez ciało prawodawcze lub Senat dobrowolnie uchwalony. Podatek gruntowy na rok tylko może bydź stanowiony. Stan skarbu na rok następny i rachunki z upłynionego powinny bydź co rok ciału prawodawczemu i Senatowi przy otworzeniu posiedzeń podawane.

— XVI. Ustawa oznaczy sposób wybierania i liczbę rekrutow do woyska.

— XVII. Niepodległość urzędow sędziowskich musi bydź zabezpieczona. Nikt nie może bydź od naturalnego sędziego odsunięty.

Urządzenie przysięgłych utrzymuie się, iako też publiczne roztrząsanie spraw kryminalnych.

Kara konfiskaty dobr iest zniesiona.

Król może udarować łaską potępionego.

— XVIII. Dotychczasowe zwyczayne sądy są utrzymane; liczba ich ani zmnieyszoną, ani powiększoną bydź może, chyba na mocy ustawy. Sędziowskie urzędy są dożywotnie, i żaden z nich, wyiąwszy sędziow pokoiu i handlowych, nie może bydź oddalony. Nadzwyczayne kommissye i trybunały są zniesione, i nigdy nie mogą bydź przywrocone.

— XIX. Sąd kassacyyny, sądy appelacyyne i pierwszey instancyi podaią Królowi kandydatow na wakuiące w nich mieysca. Król obiera iednego z nich. Król mianuie prezesow i koronnych fiskusow przy sądach.

— XX. Czyniący służbę woyskowi, oddaleni officerowie i żołnierze, pensyo-

nowane wdowy i officerowie utrzymaią swoie ftopnie, tytuły i pensye.

— XXI. Osoba Królewska ieft święta i nietykalna. Wszyftkie rozporządzenia rządowe podpisane bydź maią przez iednego z miniftrow.

Miniftrowie odpowiedzialnemi są za wszyftko, coby w tych rozporządzeniach sprzeciwiało się uftawom, powszechney i osobiftey wolności i prawu obywatelskiemu.

— XXII. Wolność służby Bożey i sumienia zoftaie nienaruszoną. Duchowieńftwo roznych kościołow będzie na iednakowym ftopniu utrzymywane i wspierane.

— XXIII. Wolność druku ieft nieograniczona, z zaftrzeżeniem prawnych przepisow przeciw nadużyciom. Kommissye senatu względem wolności druku i osobiftey wolności zą utrzymane.

— XXIV. Dług kraiowy zoftanie nienaruszony. Sprzedarz dobr narodowych zoftanie nietykana.

— XXV. Zaden Francuz nie może bydź za mniemanie lub głosowanie do odpowiedzi pociągany.

— XXVI. Każdy człowiek może konftytucyynym władzom osobifte proźby podawać.

— XXVII. Wszyscy Francuzi maią rowne prawa do wszyftkich cywilnych i woyskowych doftoyności.

— XXVIII. Wszyftkie dotychczasowe uftawy maią moc swoią, poki prawnie nie będą odwołane. Zbior cywilnych uftaw, mieć będzie tytuł: *Kodex cywilny Francuzow.*

— XXIX. Ninieysza konftytucya podana będzie w sposobie oznaczyć się maiącym ludowi Francuzkiemu do przyięcia. Ludwik Stanisław Xawery będzie Królem Francuzow ogłoszeny, skoro zaprzysięże i podpisze naftępuiący obowiązek: "Przyymuię ninieyszą konftytucyą, i poprzysięgam ią zachować i zachować kazać.„ Przysięga ta powtorzoną zoftanie pod czas uroczyftości, kiedy Francuzi wykonywać mu będą przysięgę wierności.

(Podp.) *Xże Benewentu*, prezyduiący
Hrabiowie Valence i Paftoret,
Sekretarze.

(Tu naftępuią podpisy Xcia Arcypodskarbiego i reszty obecnych senatorow.)

Ciało prawodawcze do tymczasowego Rządu.

Mci Panowie! Ciało prawodawcze odebrało akt konftytucyyny, który mu kazaliście przez iednego z swoich członkow doftawić. Zgadza się nań zupełnie. Znayduie one bowiem w nim rękoymiią wszyftkich praw, i podział władz, który potrafi zabezpieczyć Francyą przeciw wszyftkim nieszczęściom, których dotąd doznała. Ciało prawodawcze poczytuie się za szczęśliwe, iż uczucia, które do tey chwili trzymać musiało w sobie utaione, może teraz obiawić, i nayżywszą swoią radość oświadczyć, że wysoki Dom Bourbonow przywrocony ieft na tron w osobie Ludwika Stanisława Xawerego, brata oftatniego naszego Króla. Zoftaiemy &c. D. 7 Kwietnia 1814.

(Tu naftępnie 84 podpisow.)

Rząd tymczasowy oznaymił jeneralnemu sekretarzowi Rady Banu, aby ta władza rozpoczęła znowu swoie urzędowanie; w nieprzytomności Xcia Arcykanclerza, prezydować iey będzie Xże Arcy-

podskarbi. Prace rożnych odnog rady ſtanu nie powinny doznawać przerwy. Rządowi tymczasowemu miło będzie, gdy oświeceni mężowie, którzy w wszelkich okolicznościach dali niezaprzeczone dowody swoiego do oyczyzny przywiązania, zechcą go w nieodbitey teraz polityczney odmianie swoiemi radami wspierać. Jeneralny sekretarz wezwany ieſt, aby to urządzenie wszyſtkim członkom udzielił.

Prefekt policyi.

Pomnik na placu Vendome znayduie się pod opieką wspaniałości N. Cesarza Alexandra i iego Zprzymierzyncow. Popiersie na iego wierzchu oſtać się nie może; ma bydź zdięte, a na iego mieyscu poſtawiony będzie posąg pokoiu.

Deputacya od rady municypalney miaſta Paryża udała się d. 7 do Xcia Raguzy (*Marszałka Marmonta*) dla oświadczenia mu w imieniu wszyſtkich mieszkańcow Paryża wdzięczności za iego szlachetny i wspaniały poſtępek w teraźnieyszych okolicznościach, że pomimo sromotnego rozkazu bronienia miaſta szczupłą siłą, nie wyſtawił go na niebezpieczeńſtwo. Marszałek przyiął z rozrzewnieniem to oświadczenie, dodaiąc, iż nic bardziey nie pragnie, iak uczynić miaſtu Paryżowi, którego dobro zawsze go interessuie, nową przysługę.

Rząd tymczasowy polecił wyrokiem swoim byłemu Cesarskiemu iałmuznikowi, Arcybiskupowi Mechlinskiemu Baronowi Pradt, obowiązki godności Wielkiego kanclerza i podskarbiego obu orderow legii honorowey i połączenia. (Wielkim kanclerzem orderu legii honorowey był dotąd Senator i Miniſter ſtanu, Hrabia Lacepede, a Wielkim podskarbim Jenerał dozorca inżynierow Hrabia Dejean. Wielkim kanclerzem orderu połączenia był Xże Kadoru, a W. podskarbim, Baron Van der Goes Dirxland.)

Wyrok tymczasowego rządu pod d. 8 oświadcza, iż wszyſtko, co Napoleon Bonaparte po złożeniu siebie z tronu, poſtanowił lub ieszcze poſtanowi, żadney niema mocy.

Innym wyrokiem oświadczył tenże rząd, iż wywdzięczaiąc się za wspaniałość N. Cesarza Rossyyskiego, przez którą uwolnił wszyſtkich jencow Francuzkich, nawzaiem wszyscy będący w Francyi jency Rossyyscy maią natychmiaſt bydź uwolnionemi i Wodzowi Rossyyskiego woyska oddanemi.

Trzeci nakoniec wyrok tegoż rządu ſtanowi, iż gdy systema przeszłego rządu wydarło rodzicom bardzo wiele dzieci, przeznaczaiąc ich do ſtanu żołnierskiego i w rożnych uſtanowieniach do tego sposobić kazało, dzieci takowe oddane zatem bydź maią rodzicom, którzy one odebrać zechcą.

Na doniesienie Arcybiskupa Mechlinskiego, że wielu Belgickich Xży, ktorzy nie chcieli za Napoleona odbywać publicznych modłow, uwięzionemi są w zamkach Bouilion, Ham i Pierre-Chatele rząd tymczasowy kazał ich uwolnić.

Jenerał Marescot mianowany ieſt Jeneralnym dozorcą inżynierow (na mieyscu Hrabiego Dejean.)

Policyyne władze Paryzkie połączone są w iedną. P. Michaux, członek inſtytutu, ieſt cenzorem dziennikow, i wszyſtkie dotychczasowe przepisy względem drukow, &c. są tymczasowo utrzymane.

Ze wszystkich stron odbiera Xże Benewentu i rząd tymczasowy przystąpienia do aktu konstytucyynego i oświadczenia za przywroceniem do tronu Dynastyi Bourbonow.

Co się tycze dotychczasowego Cesarza Napoleona i iego postąpienia w ważney tey chwili, kiedy nowy porządek rzeczy zaprowadzony został, nie mamy nic pewnego Co wiemy pochodzi tylko z ułomkow, powieści i listow, które iedne drugim się sprzeciwiaią, z których następuiące kładziemy wyiątki:

Po wzięciu Paryża udał się Napoleon z resztą swoiego woyska do Fontainebleau. W wydanym w Corbeille pod d. 5 Kwietnia rozkazie uwiadomił Napoleon woysko, iż ponieważ poczytuią go za iedyną zawadę do przywrocenia pokoiu w Europie, gotow iestem wyrzeć się dla szczęścia Francyi tronu, a nawet i życia, byle iego syn i Cesarzowa Rejentka utrzymała się na tronie Francuzkim.

Monitor pod d. 6 b. m. zawiera list Marszałka Ney do Xcia Benewentu pod d. 5 Kwietnia, w którym wyraża: że dnia poprzedzaiącego przybył z Marszałkiem Macdonaldem i Xciem Wincencyi (Caulaincourt) do Paryża i upoważniony był do mowienia z N. Cesarzem Rossyyskim za dynastyą Napoleona; " ale gdy nieprzewidziana przeszkoda (pisze daley) przerwała układy, które zdawały się pomyślny obiecywać wypadek, postrzegłem, iż dla oszczędzenia naszey oyczyznie woyny domowey, niepozostało Francuzom, iak uchwycić się zupełnie strony bytych Królow. Temi przeniknięty uczuciami udałem się tego zaraz wieczora do Cesarza Napoleona dla oznaymienia mu życzenia narodu. Cesarz przekonany o położeniu w iakiem Francyą postawił, i o niemożności z swey strony wyratowania oney, zdawał się zlosować do iey losu i na zupełne i nieograniczone odstąpienie tronu zezwolić. Jutro spodziewam się odebrać od niego formalne zrzeczenie się, &c.„

Prywatne doniesienia zawieraią: — Bonaparte rozkazał woyskom d. 4 Kwietnia z rana na lustryacyą wystąpić. Marszałkowie i jenerałowie uwiadomieni właśnie z pism publicznych o krokach Senatu i tymczasowego rządu, tak głosno pomiędzy sobą o tem mowili, że Napoleon mógł słyszeć. Udawał iednak, że niesłyszy, i lustracya spokoynie się odbyła. Zaledwo atoli ukończyła się, gdy Marszałek Ney udał się do zamieszkałego przez Napoleona pałacu, i zapytał go się, czyli wie o zaszłey wielkiey rewolucyi w Paryżu? Napoleon odpowiedział spokoynie, iż nic w cale niewie. Marszałek podał mu potem Paryzkię dzienniki; czytał ie z uwagą. Tymczasem nadszedł Marszałek Lefebvre, który mocnym głosem rzekł do Cesarza: "Zginąłeś W. C. Mość! Nie chciałeś słuchać rady żadnego z wiernych sług swoich. Senat wyrzekł oddalenie W. C. Mci od tronu! " Te słowa tak mocno przeraziły Napoleona, iż stromień łez wylał. Po nieiakim zastanowieniu się napisał zrzeczenie się tronu na rzecz swoiego syna. Inny officer, który był także świadkiem tego zdarzenia, pisze, iż d. 5 około godziny 11 kilku jenerałow udało się do Mareta (Xcia Bassano) który blisko trzy godziny u Cesarza sam bawił, dla odwiedzenia go, aby nie chodził na woyskową paradę. O godzinie 11 ułożył Napo-

leon plan i kazał go Xciu Bassano wypracować. Plan ten zawierał rzekomo, iż z 20,000 woyska, które przy nim pozostało, uda się do Włoch. Napoleon powtorzył kilkokrotnie: "Gdy zechcę i tam się dostanę, pewny iestem, iż całe Włochy oświadczą się zamną.„ Na paradzie bardzo był zmieniony, i nie zabawił tam iak 8 lub 10 minut. Za powrotem do swego mieszkania, kazał zawołać do siebie Marszałka Oudinota, i zapytał go się czyli woyska z nim poydą. "Nie, Nayiaśnieyszy Panie, (odpowiedział Marszałek,) bo zrzekłeś się tronu.„ "Lecz zrzekłem się pod pewnemi warunkami, (mowił Napoleon.) Zołnierze (rzekł Marszałek) nie znaią tey różnicy. Oni mniemaią, że W. C. Mość nie będziesz im więcey przywodził.„ "Wszystko więc iest z tey strony skończone (odpowiedział Napoleon.) Będę czekał odpowiedzi z Paryża.„ Marszałkowie powrocili o godzinie 1 po połnocy. Marszałek Ney wszedł naypierwszy do niego. "Byłżeś szczęśliwy? (zapytał go Cesarz.)„ "Po części N. Panie, ale nie dla rejencyi. Rewolucya nic nie zwraca! — Idzie ona swoim tokiem. — Już było zapoźno; iutro uzna Senat Bourbonow! "Gdzież będę żył z moią familiią?„ "Gdzie spodoba się W. C. Mci, n.p. na wyspie Elbie z 6 mill. fr. dochodu.„ "Sześć milliionow! to wiele, bo ia tylko żołnierzem iestem. Widzę więc, trzeba się zrzec tronu. Zegnam przeto wszystkich moich kollegow oręża.„ I tu zamilkł. (Z *gazety Monachiyskiey.*)

Inne prywatne doniesienie (z Paryża d. 5 w wieczor) wyraża: Napoleon w pierwszym gniewie, gdy dowiedział się o pierwszem postanowieniu senatu i oderwaniu się Marszałka Marmonta, chciał z resztą swoiego woyska poyśdź przeciw Paryżowi, zdobyć to miasto i ukarać, i żądał od swoich Marszałkow i woysk nowey przysięgi; ale Marszałek Ney przełożył mu, iż Marszałkowie nie zechcą walczyć przeciw Francuzom i przelewać krwi swoich współbraci; iż lepiey byłoby dla Napoleona uledz okolicznościom i zrzec się godności, którą mogłby tylko z nieszczęściem Francyi utrzymać. Po nieiakim oporze odstąpił od swoiego zamysłu i podpisał zrzeczenie się tronu, ale na rzecz swoiego syna pod rejencyą matki. Z tem pismem udali się d. 5 Marszałkowie Ney i Macdonald, tudzież Minister związkow zagranicznych Caulaincourt nayprzod do Feldmarszałka Xcia Schwarzenberga, a otrzymawszy od niego pozwolenie, do Cesarza Rossyyskiego, prosząc go, aby przez zwykłą swoią wspaniałość zapewnił dalszy los Napoleona. Ale gdy senat i reprezentacya narodowa wyrzekły iuż były nie tylko oddalenie Napoleona, ale i iego familii od tronu, propozycya zatem z strony Napoleona odrzuconą bydź musiała, i tak iemu, iako też iego posłańcom zalecono poddać się wyrokowi. Mowią, iż Cesarz Alexander w swoiem i sprzymierzyńcow imieniu wyznaczył na dalsze mieszkanie dla Napoleona Bonapartego wyspę Elbę, a na utrzymanie iego i członkow iego familii 6 mill fr. zapewnił. Z tą odpowiedzią musieli Marszałek Ney i reszta deputowanych do Fontainebleau powrocić. D. 6 oczekiwano iego odpowiedzi, w którym dniu także nowa konstytucya przyięta i przyszła Francuzka Dynastya ogłoszoną została. (*Z gazety Stuttgardskiey.*)

DODATEK
DO Nro 34.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 27 KWIETNIA 1814 Roku W ŚRODĘ.

Z Berlina d. 17 Kwietnia.

Wielkorządztwo tuteysze umieścić kazało co następuie:

Cieszy nas bardzo, iż możemy mieszkańcom udzielić następuiące nader ważne zdarzenie:

Wypis z listu Podpułkownika Thiele, adjutanta przy J. K. Mci pod d. 7 Kwietnia. z Paryża.

Tey nocy nadeszło tu urzędowe oświadczenie Napoleona Bonaparte, że zrzeka się tronu i poddaie się wszelkim bez wyiątku warunkom woysk zprzymierzonych. Marszałkowie przyiechali tu potem. Woysko Francuzkie, odtąd zprzymierzone z nami, idzie na leże i wykona nowemu rządowi przysięgę. Xiężeta Bourbońscy oczekiwani tu są w tych dniach.

Thiele.

Wielkorządztwo, &c. *L'Estocq. Bülow.*

Z Leodyum d. 8 Kwietnia.

Królewicz Szwedzki wyiechał w tey chwili z głownym swoim sztabem ztąd do Bruxelli. Część pod iego rozkazami będącego woyska onegday ieszcze tamże udała się. Gwardya piesza i konna, i cokolwiek znaydowało się tu z woyska Szwedzkiego, wyruszyło wczoray. Piękna artylerya, pod rozkazami Jenerała Cardell, przybyła tu wczoray z Verviers, gdzie stała, a dziś udała się w drogę. Zapowiadaią nam przechod innego woyska; iakoż przeszedł iuz tędy piękny park artyleryi i szwadron ułanow.

Z Neapolu d. 21 Marca.

Ogłoszony tu teraz został traktat przymierza, zawarty d. 11 Stycznia r. b. między Dworami Wiedeńskim i Neapolitańskim. Składa on się z 13 artykułow następuiącey treści: Przymierze pomiędzy obiema umawiaiącemi się wysokiemi Stronami ma za cel dalsze prowadzenie woyny, dla przywrocenia słuszney rownowagi. Bez zobopólnego porozumienia się żadna z wysokich Stron nie złoży oręża. N. Cesarz Austryacki gwarantuie N. Królowi Neapolitańskiemu zupełną i całkowitą samowładność nad krajami, które J. K. Mość teraz we Włoszech posiada. Cesarz Austryacki obowięzuie się utrzymywać ciągle w polu 150,000 woyska, z których 60,000 działać będzie we Włoszech. Król przyrzeka podobnież utrzymywać 30,000 woyska. Znaki woienne, zdobycz i jeńcy należą do woysk, które ie zabierą.

Z Włoch d. 8 Kwietnia.

Doniesienia z Medyolanu dochodzą do 6 Kwietnia. Wicekrólowa poiechała do Mantui, i bawi tam ieszcze.

Senat zwołany był d. 2 b. m. nadzwyczaynie, dla naradzenia się nad uchwałą nowego podatku.

Przybyły d. 2 b. m. z Werony goniec przywiozł wiadomość, że Anglicy pobili Francuzow pod Sarzeno, i 400 Anglikow osadziło potem zamek Spezzia.

D. 28 Marca Cesarsko-Rossyyski Jenerał i Minister policyi Balaszew przybył z własnoręcznym listem swoiego Monarchy do Bononii, dla zawarcia traktatu przymierza z Królem Neapolitańskim i bawienia potem przy nim iako poseł. Tegoż dnia przybył do Bononii Cesarsko-Austryacki poseł Hrabia Mier i Jenerał Eckardt, a d. 29 Lord Bentink i Jenerał Wilson z Werony.

Oyciec Swięty znaydował się d. 29 Marca ieszcze w Modenie; wszędzie w przeiezdzie witany iest z naywiększą radością.

Gazeta Insprukska zapewnia, iż d. 24 Marca ziechali sie razem Król Neapolitański, Feldmarszałek Hr. Bellegarde, Lord Bentink i Wicekról Włoski, ale iak się zdaie nie nastąpiło ieszcze poiednanie, ponieważ zaraz potem woyska zprzymierzone czyniły poruszenia. Ces. Austryackie woysko zmocnione zostało 12 batalionami z Węgier przybyłemi.

Z Padwy piszą pod d. 5 Kwietnia: "W tey chwili odbieramy wiadomość, że twierdze St. Angelo i Civitavechia kapitulowały. Osady wracaią do Francyi pod warunkiem niesłużenia przez rok przeciw zprzymierzeńcom. Odezwa Lorda Bentink (poniżey umieszczona) zrobiła prędki i szczęśliwy skutek. Jak skoro woyska Angielskie zaięły Sarzeno i Spezzia, uchwyciło mnostwo okolicznych mieszkańcow oręż i przyłączyło się do tego wspaniałego narodu. Toskaniia iest także w wielkim poruszeniu; tworzy się tam 4tysiączna Włoska legiia.„

Lord Bentink, Wodz woyska Angielskiego, przybywszy do Liworna, wydał tam następuiącą odezwę do ludu Włoskiego:

"Włosi! Woysko W. Brytanii wylądowało na wasze brzegi; podaie ono wam rękę, dla oswobodzenia was z żelaznego iarzma Bonapartego. Portugaliia, Hiszpaniia, Sycyliia, Hollandya są dowodem tych wolnych i bezstronnych uczuć, iakie ożywiaią to Mocarstwo. Udało się Hiszpanom naywspanialsze przedsięwzięcie, przez ich mocne postanowienie, ich waleczność, i pomoc zprzymierzonych. Wypędzono zupełnie Francuzow z ich ziemi; ich niepodległość iest zapewnioną, ich obywatelska wolność ustaloną. Sycyliia broniona od tegoż Mocarstwa uratowała się w powszechnym potopie, i nic nieucierpiała; za pośrednictwem dobroczynnego ducha swoiego Władzcy przeszła ona z niewoli do wolności, i w krotce uyrzy dawną swoię świetność pomiędzy niepodległemi ludami. Hollandya przedsiębierze tenże cel wielki. Czyliż same Włochy maią ulegnąć pod iarzmem? Czyliż między innemi ludami Włosi tylko walczyć maią przeciw swoim braciom, za tyrana i niewolą swoiey oyczyzny?

Włosi! nieociągaycie się dłużey; bądźcie Włochami. Ty szczególniey woysko Włoskie! wielka sprawa twoiey oyczyzny iest w twoich ręku. Woiownicy Włoscy! niewzywamy was, abyście do nas przeszli, lecz wzywamy was, abyście przywrocili

wasze prawa, i oswobodzili się. Jeżeli nas pragniecie przybędziemy do was; a wtedy usiłować będziemy, połączonemi siłami, aby Włochy były tem, czem niegdyś w lepszych czasach były, i czem teraz iest Hiszpaniia.

W Liwornie d. 14 Marca 1814.

Wilhelm Bentink,
Wodz woyska Angielskiego.

Ogłoszona w Dodatku do Nru 2go Gazety Krakowskiéy pod d. 4 Stycznia r. b. Prenumerata, na dzieło elementarne pod tytułem: *Prawo Rządowe i Narodów wraz z Prawem ugodnem Państw Europeyskich* przez *F. Eggera* Professora Prawa Natury w Uniwersytecie Wiedeńskim we 2 Tomach w języku niemieckim r. 1810 napisane, a przezemnie na język polski przełożone, terminologią łacińską i potrzebnemi przypisami ocmnożone; ieszcze do dnia dzisieyszego nie doszła do téy kwoty, z którąby się na uskutecznienie tego dla Rządzących, Urzędników krajowych i dla Obywatelstwa w powszechności wielce potrzebnego i użytecznego zamiaru, odważyć można. Z tego powodu termin prenumerowania przedłuża się ieszcze do d. 1go Czerwca r. b. — dla przedłużonego terminu *Prawo Rządowe* d. 15 Lipca, *Prawo Narodów* zaś d. 15 Września r. b. wyidzie z pod prassy Drukarni Akademickiéy. — Jeżliby zaś i do tego terminu potrzebna kwota nie była zebraną z prenumeracyi, tedy Szanowni Prenumeranci za powróceniem danych odemnie Rewersów, kwotę złożoną t. i. 12 Złp. za Exemplarz na drukowym, a 26 Złp. na kleiowym papierze, odebrać raczą.

Mieszkam w Kamienicy W. *Lipnickiego* pod Nr. 574 na drugiém piętrze, przy Ulicy Szpitalnéy.

Dnia 21 Kwietnia 1814 r. w Krakowie.

F. Słotwiński.
F. D. P. P. N. E. P. S. G. A.

DONIESIENIA

Prefekt Departamentu Krakowskiego, uwiadomia iż w dniu 6 Maia r. b. o godzinie 9tey z rana, odbywać się będzie w Biorach Prefekta licytacya na naięcie mieszkań w domach Narodowych pod liczbami 121, 124, 125, 168, 171 i 194 w Krakowie położonych, z których iedne od d. 1 Czerwca r. b. do końca Maia 1815, w dzierżawę naywięcey offiaruiącemu wypuszczonemi zostaną, mieszkania te i ich obszerność widzieć chcący, może się wcześniey zgłosić do JP. Konwickiego Inspektora domow Narodowych, warunki zaś wydzierżawienia, i ceny pierwszego wywołania każdego mieszkania przy Akcie licytacyi oznaymionemi zostaną. W Krakowie dnia 19 Kwietnia 1814.

Wielogłowski, Z. P.
Stokowski, Z. S. J.

Pani Grée ma honor uwiadomić, że gdy obecne okoliczności nie zniewalaią Jey do uskutecznienia zamiaru, który ułożyła ze swym Mężem, aby Instytut swoy Edukacyyny przenieść do Puław, pozostaie więc w Krakowie, będzie przyymować znowu Panny na penssyą, dawać będzie te same iak dawniey przedmioty Nauk, i też samą uczenia Metodę.

W Krzeszowicach iest do puszczenia w dzierżawę ogrod Dworski dobrze uprawny, rożną włoszczyzną zasiany i zasadzony, z drzewami owocowemi i inspektami, oraz domem wygodnym do stołowania Gości i utrzymania Kawiarni z dodatkiem potrzebney pańszczyzny i innych wygod, do tego należeć będzie kuchnia wielka przy Pałacu, piwnica, lodownia i Billiard. — Ktoby sobie zyczył trzymania tego, zechce się udać do Rządzcy dóbr w Krzeszowicach mieszkaiącego, a gdy się okaże bydź dogodnym temu zamiarowi, za pomierną cenę to pozyskać może.

Ciągłe ciepła i posusze znaglaią właściciela Swoszowic, ażeby wcześniey niż w poprzedzaiących latach kazał otworzyć kapiele wod Wodorodno Siarczystych na tak liczne choroby i przypadłości przydatne. Będą więc otwarte z dniem pierwszym Maia roku bieżącego 1814. Będzie dla Gości Traktyernia obok łazienek we wszystkie

wygody opatrzona otwartą, gdzie wiktuały i trunki, w przyzwoitey cenie żądaiącym będą dostarczane.

Obwieszczenie, mocą którego niżey podpisany Notaryusz Powiatu Szydłowskiego podaie do wiadomości, iż z mocy Rezolucyi Trybunału Cywil. I. Inst. Deptu Krakow. rożnego gatunku srebra, kosztowności, bielizna, suknie, miedź, żelazo, bryczki, powozy, szkła, faianse, porcellany, płotna, meble i rożne naczynia i sprzęty gospodarskie, po niegdy W. Kazimierzu Bonieckim, Dziedzicu dobr Zydowa i innych pozostałe, d. 2 Maia r. b. 1814 o godzinie 9tey zrana i w dniach nastę nych, we Wsi Zydowie w Parafii Kiyskiey Powiecie Szydłowskim Depart. Krak. we Dworze, więcey daiącym za gotowe pieniądze w monecie srebrney przez licytacyą na rzecz successorow sprzedawane będą; chęć zatem nabycia rzeczy tychże maiący w mieyscu i czasie wzwyż wymienionych znaydować się maią. — W Szydłowie d. 9 Kwietnia 1814.

Romanowski.

W moc Rezolucyi Wysokiego Trybunału Cywilnego pierwszey Instancyi Dep. Krakowskiego pod dniem 16tym Listopada 1812go roku, do liczby 3909 zapadłey, wskazuiącey sprzedaż nieruchomości po niegdy Felixie Dobrakowskim pozostałych do małoletnich Antoniny Ludwiki i Franciszki corek, zaś Henryka syna należących; przez publiczną licytacyą w dniu 24tym Maia bieżącego roku iako terminie przygotowawczym więcey daiącemu za gotowe pieniądze sprzedanemi zostaną, iako to:

1mo. Dom z wszelkim zabudowaniem gospodarskim, staymiami, chlewami i szpichlerzem w mieście Pilicy w rynku pod liczbą 176 sytuowany, w kwocie zł. pol. 6589, iako pretium fisci obeymuiący.

2do. Sad z wszelką drzewiną na zł. pol. 1150 oceniony.

3tio. Dom z sześcią izdebkami w tymże mieście pod liczbą 45 sytuowany, którego pretium fisci 900 zł. pol.

4to. Stodoła za Bożnicą żydowską z placem i ogrodem w mieście Pilicy leżące na pretium fisci do złp. 1500 ocenione.

5to. Stodoła przy wsi Zarzeczu, którey pretium fisci na złp. 400 oznaczone.

6to. Ogrod przy Papierni blisko miasta Pilicy leżący, z którego zagon ieden na 31cie złp. oceniony.

7mo. Trzy ogrody małe każdy na złp. 100 w szczególności oceniony.

8vo. Łąka przy Papierni w 3ch częściach własnością małoletnich Dobrakowskich, z tey każda część po złp. 250 otaxowana.

9no. Grunt do obsiewu przy mieście Pilicy w mieyscu Smoleńskiem zwanym leżący, na cztery równe części podzielony, z których w szczególności część każda na 112 złp. oceniona.

10mo. Grunt w podobnymże mieyscu Kąpielski zwany, dla łatwieyszey sprzedaży i dogodności w nabyciu na sześć równe części podzielony, z tych każda część na 200 złp. w pretium fisci przeznaczona.

11mo. Rol trzy, iako to: pierwsza od Owsińskiego, druga w Smolonkach, trzecia przy starym gościńcu zwane, dla łatwieyszego nabycia na dziesięć części podzielone, z których część każda z 166 zagonow składaiąca się na 217 złp. oceniona.

12mo. Grunt Glinianki zwany, również dla dogodnieyszego nabycia na równe cztery części podzielony, z tych w szczególności część każda na złp. 175 iako pretium fisci.

W którym to wyżey wyrzeczonym dniu 24 Maia r. b. o godzinie 9tey z rana i daley dni następnych pretendenci nabycia z powyższych nieruchomości zaopatrzywszy się w dziesiątą część do każdego obiektu, vadii dla podania swych licytantow, zaś W. Katarzyna z Rayskich Dobrakowska względnie małoletnich matka i opiekunka, oraz JW. Daniel Rayski przydany opiekun do attentowania licytacyi w kancellaryi niżey podpisanego w zamieszkaniu iego w okręgu miasta Pilicy na Zarzeczu zwanym przedmieściu będącey, stawić się są winni; a tak naywięcey podaiący przysądzenia otrzyma, zaś względem objaśnień i warunkow licytacyi, każdego czasu w kancellaryi Burmistrza Policyi miasta Pilicy iako Członka Rady familiyney Pretendenci zainformować się mogą. — W Pilicy d. 6go Kwietnia 1814go roku.

Józef Chodorowicz, Notaryusz Publiczny P. Pilickiego.